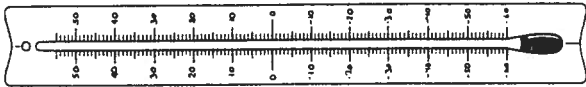

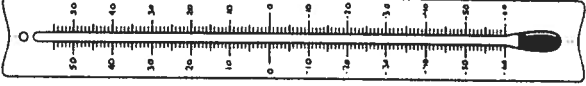
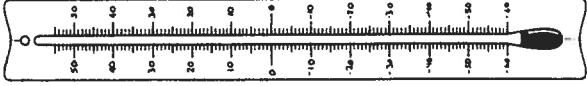

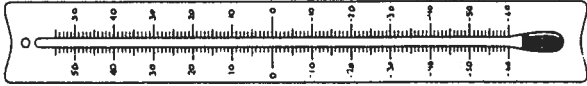
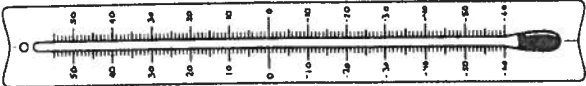

Atisat ukiorsiutit

Silami aamma inip iluani kissassuseq

Tallimangorneq		
Sisamangorneq		
Pingasungorneq		
Marlungorneq		
Ataasingorneq		

Silami issippoq

Inimi kiappoq

Silarput nuannarivissarpara

Taalliortua erinniortualu: Jonathan Petersen
Titartaasua: Steffen Møller

Nuutai: Meeqqat erinarsuutaat, qupp. 55
Kalaallit Nunaanni Naqiterisisarfik. 1979

1. Silarput nuannarivissarpara
apilluni issileraangat nuna.
Ha ha ha
sisorarlutik orlusut tissinaqaat.

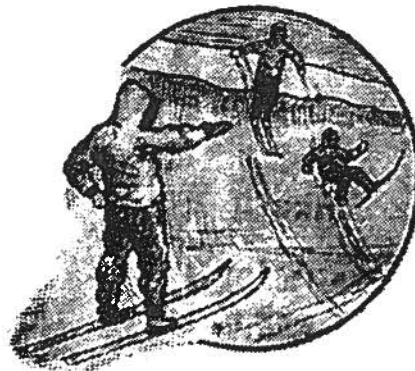
2. Nukappiaraagama qiimallunga
silarluttorsuusoq aneersarpunga.
La la la
aputaannangoraangama sussa ila.

3. Ataatalu sisoraatissannik
sanaassimavaanga pitsaaqisunik.
La la la
aputaannangoraangama sussa ila.

4. Ilaannilu orluallaaqigama,
ila napivakka. Ajussusia.
Hii hii hii
qialerlunga taava angerlarpunga

5. Ataatalu aamma tuneqqimmanga
sapiillivunga orlujaallillunga.
La la la
sisorarlutik orlusut naakkinaqaat.

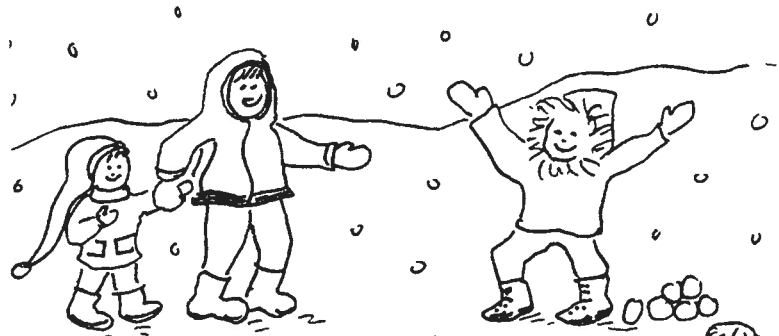

Takujuk

Taalliortua: Helena Jensen
Erinaa: Trad.

Ta - ku - juk a - pi - si - ma - vu - gut . A -
ti - sa - le - ru - loor - lu - ta , ta - ma t - ta qaa a -
neer - lu - ta . Ta - ku - juk , a - pi - si - ma - vu - gut .

1. Takujuk apisimavugut.
Atisaleruloorluta,
tamatta qaa aneerluta.
Takujuk, apisimavugut.

2. Kammalaat apusereqisa.
Ila, arraa, eqqorpagit.
Immaqa annersippagit.
Kammalaat utoqqatserpunga.

3. Kammalaat illuusaliorta.
Nivarulooriarluta,
iluanut pulalluta.
Qaallutit ikiulaannga aat.

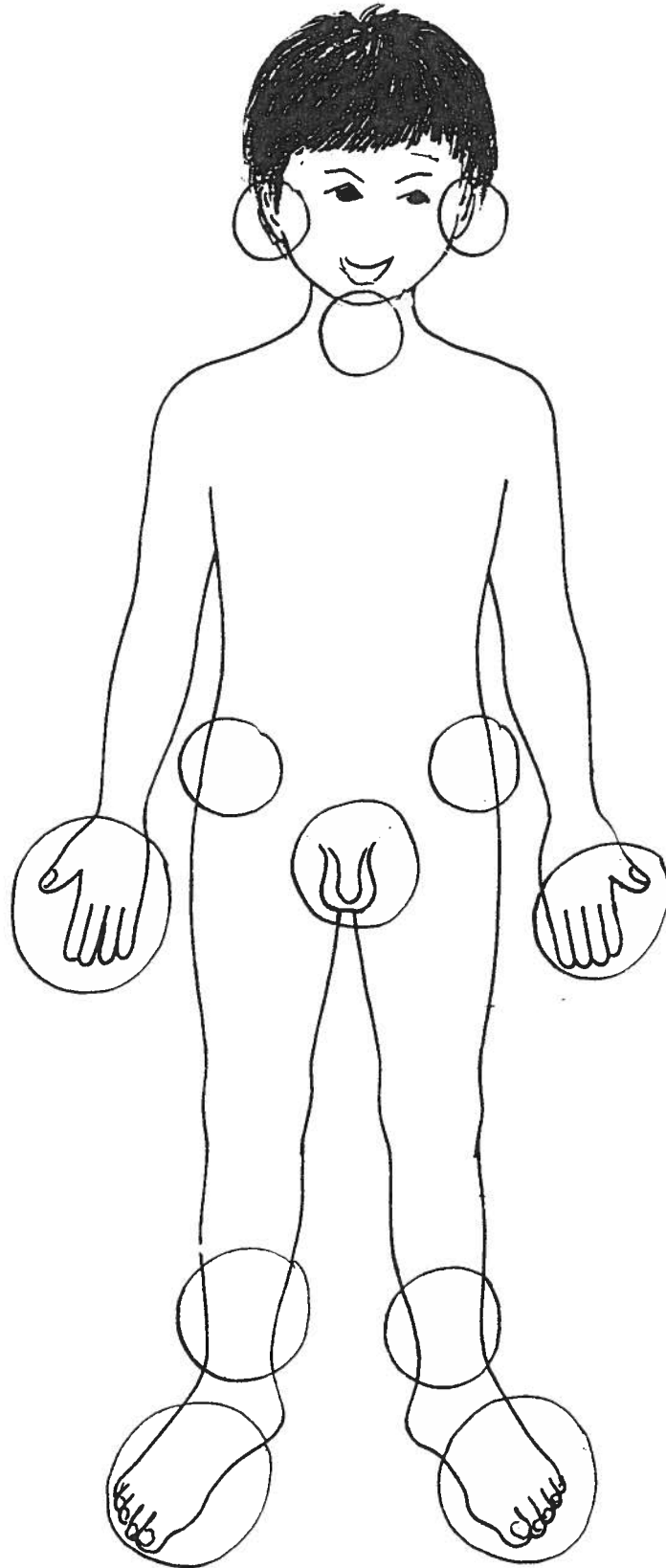

4. Uanga iserusuppunga
assaarsileriarama
napparnialeqigama.
Aqagu takujumaarpugut.

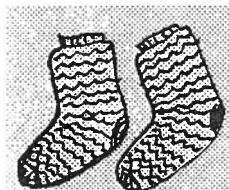
○ Sunik oqorsaateqassaagut?

○ Timimi makku nillertianerupput:

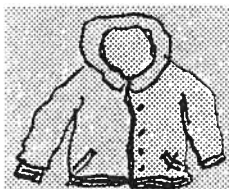
○ Silami atisavut makkuussapput:

alensersuit

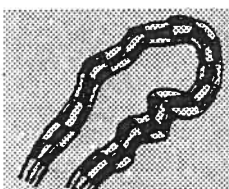
aarlippaat

kavaajaaq

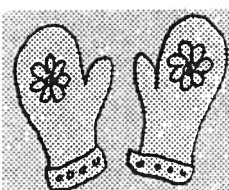
nasaq

qungaseaut

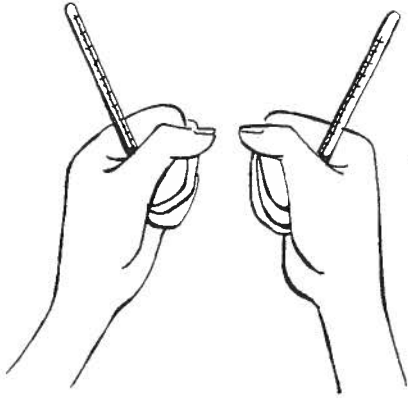

kamippaat

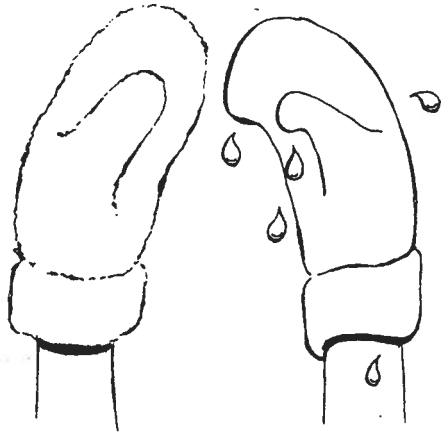

aaqqatit

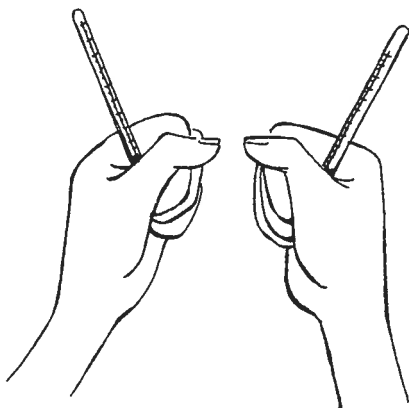
○ Masassanngilagut

Assatit illuttut
kissarnersiukkit.

Aaqqat panertoq aamma
aaqqat masattoq atikkit.
Minutsit qulit aneerit.

Assatit
kissarnersioqqikkit.

Assigiinngissuteqalerpat?

Aap Naamik

○ Atisat isugutammik milluaassapput

○ Assat plastikkimut poortorluaruk.

○ Minutsit tallimat qaangiupput.

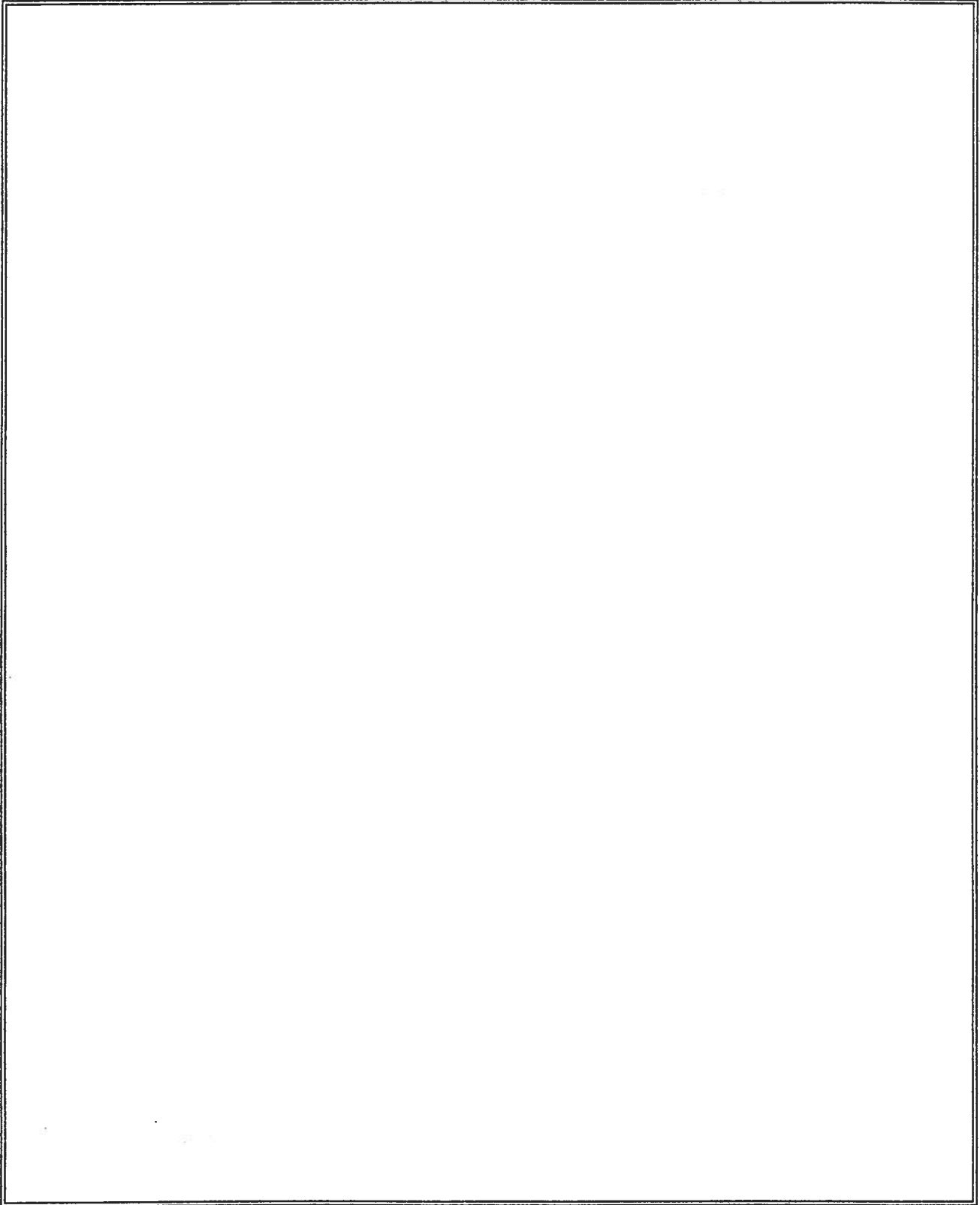
Qanoq pisoqarpa?

○ Timerput isugutava?

Aap

Naamik

○ Titartaagit -
kammalaatitillu silami pinnguartusi

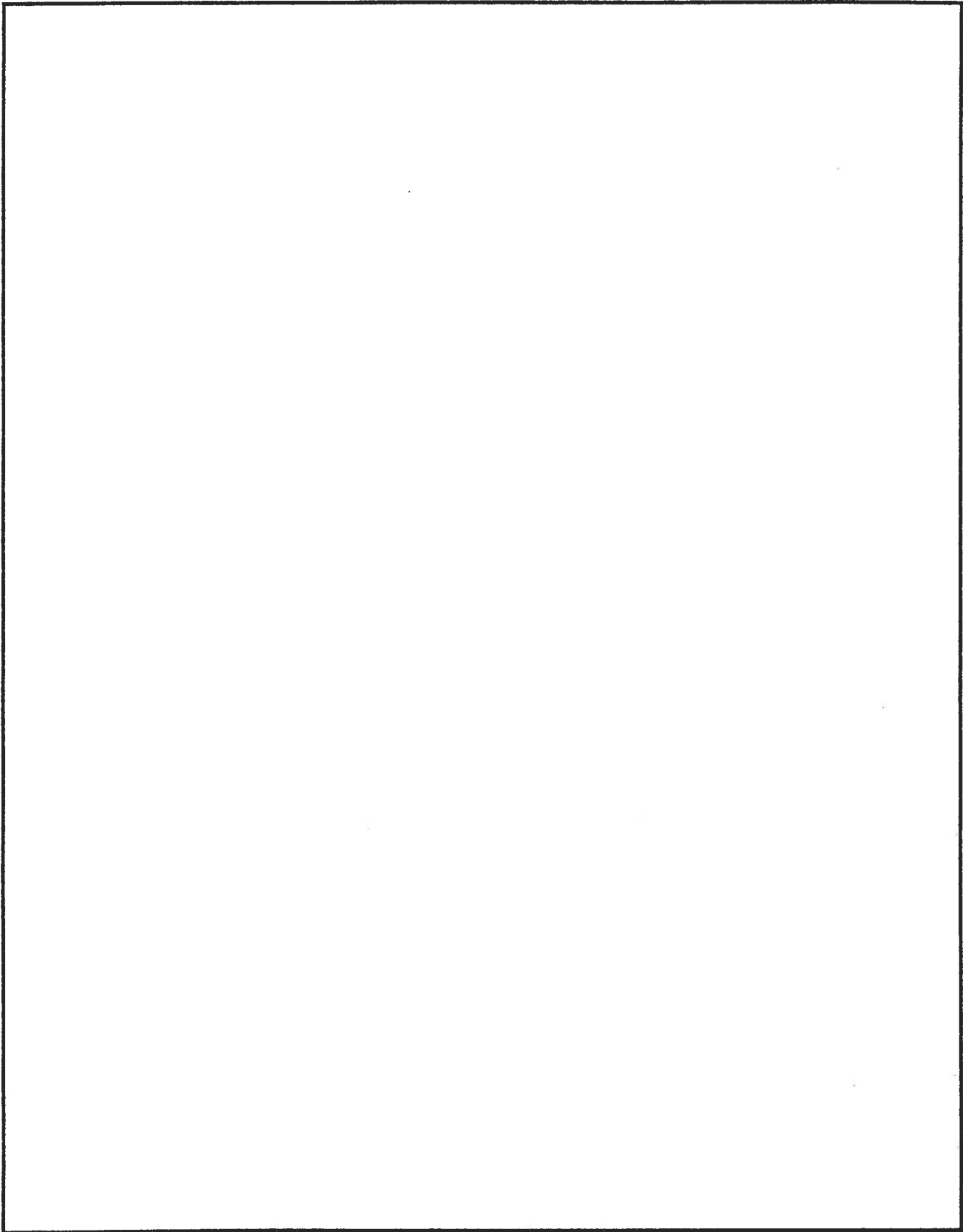

○ Ukiumi atisatit

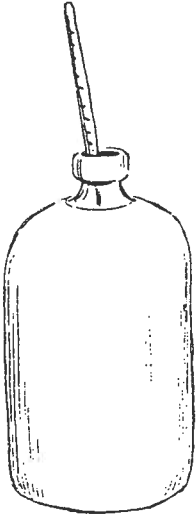
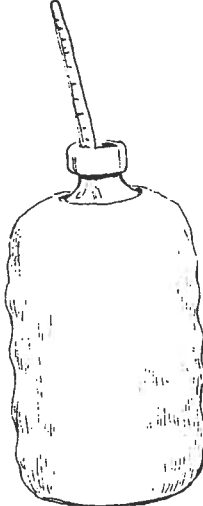
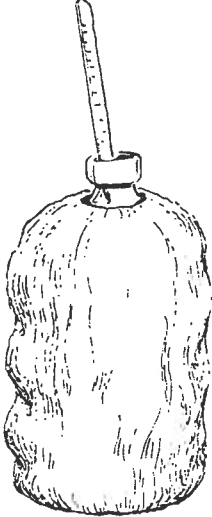
Ullumikkut atisatit suuppat?

Titartaagit aamma allagit

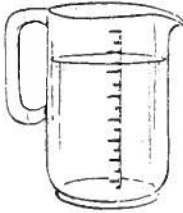

Sorleq oqornerua?

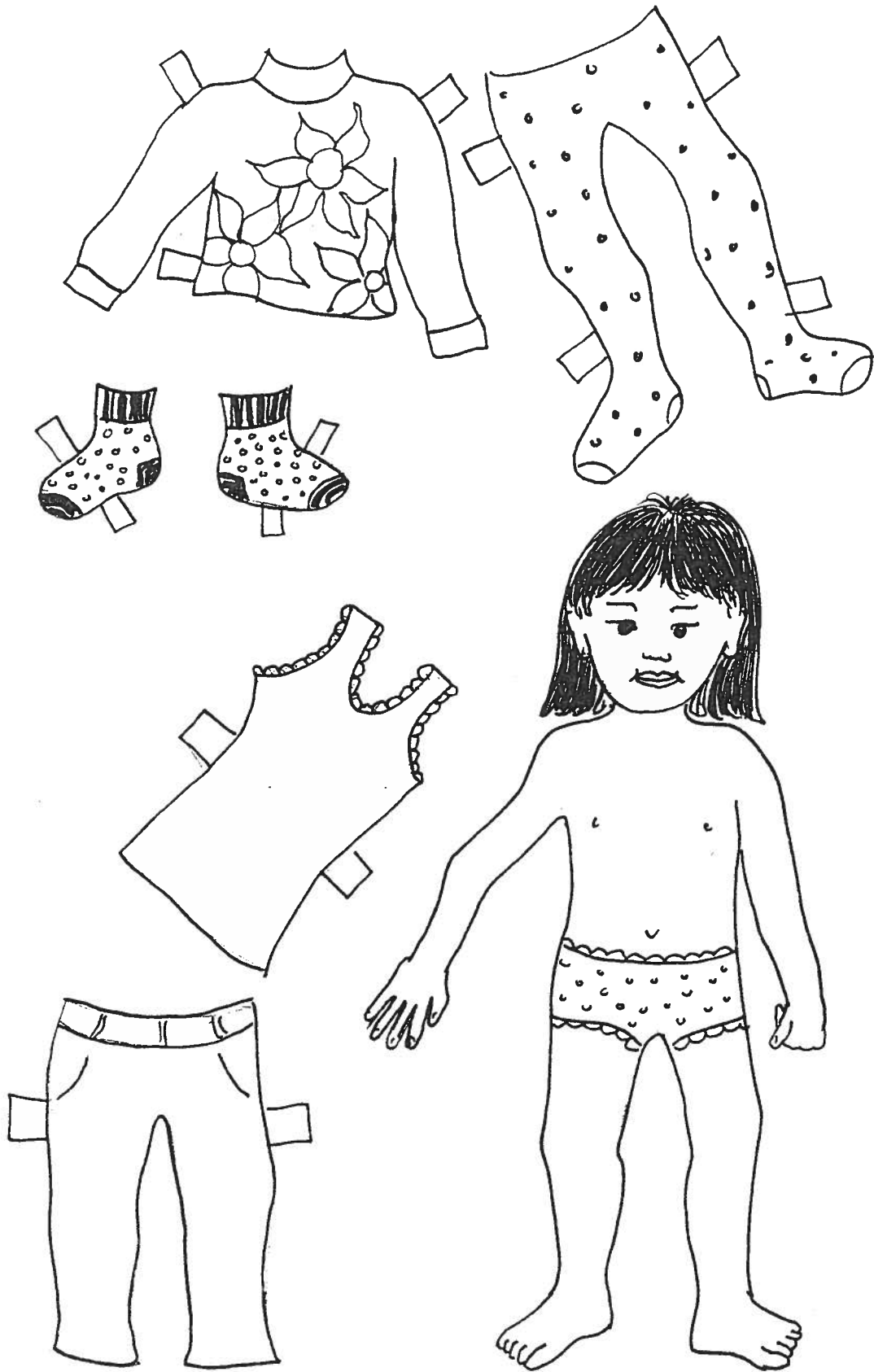
Nylon	Bomuld	Nuersagaq

Sorleq milluaanerua?

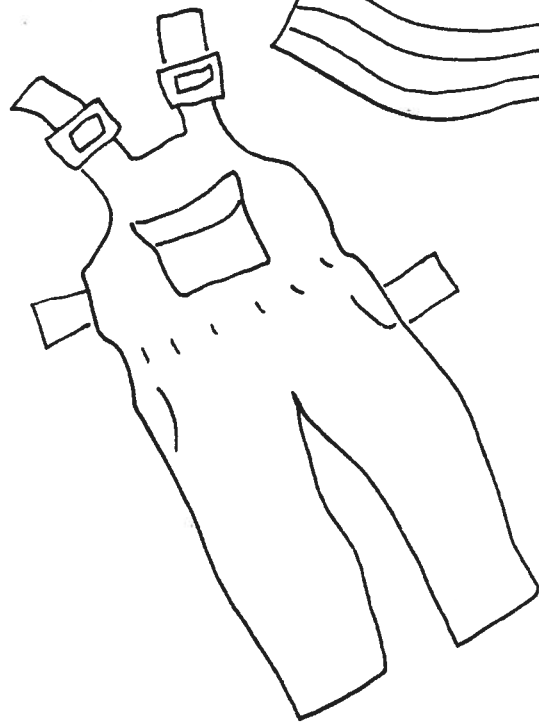
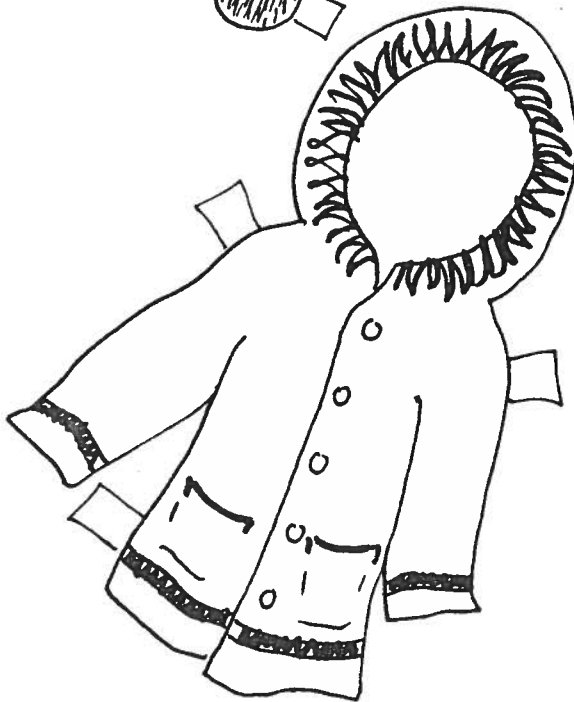
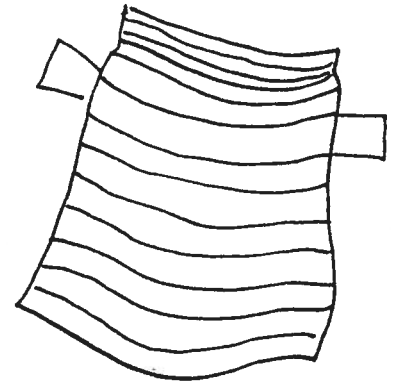
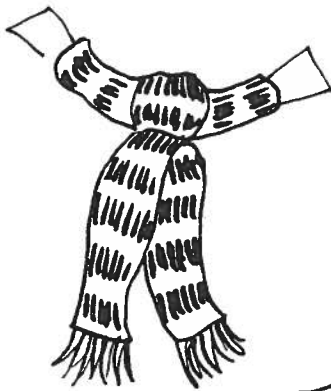
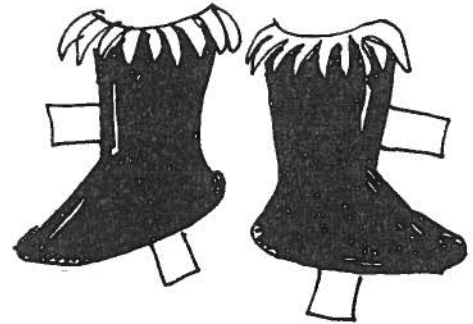

Nylon	Bomuld	Nuersagaq

○ Atisalersortagaq

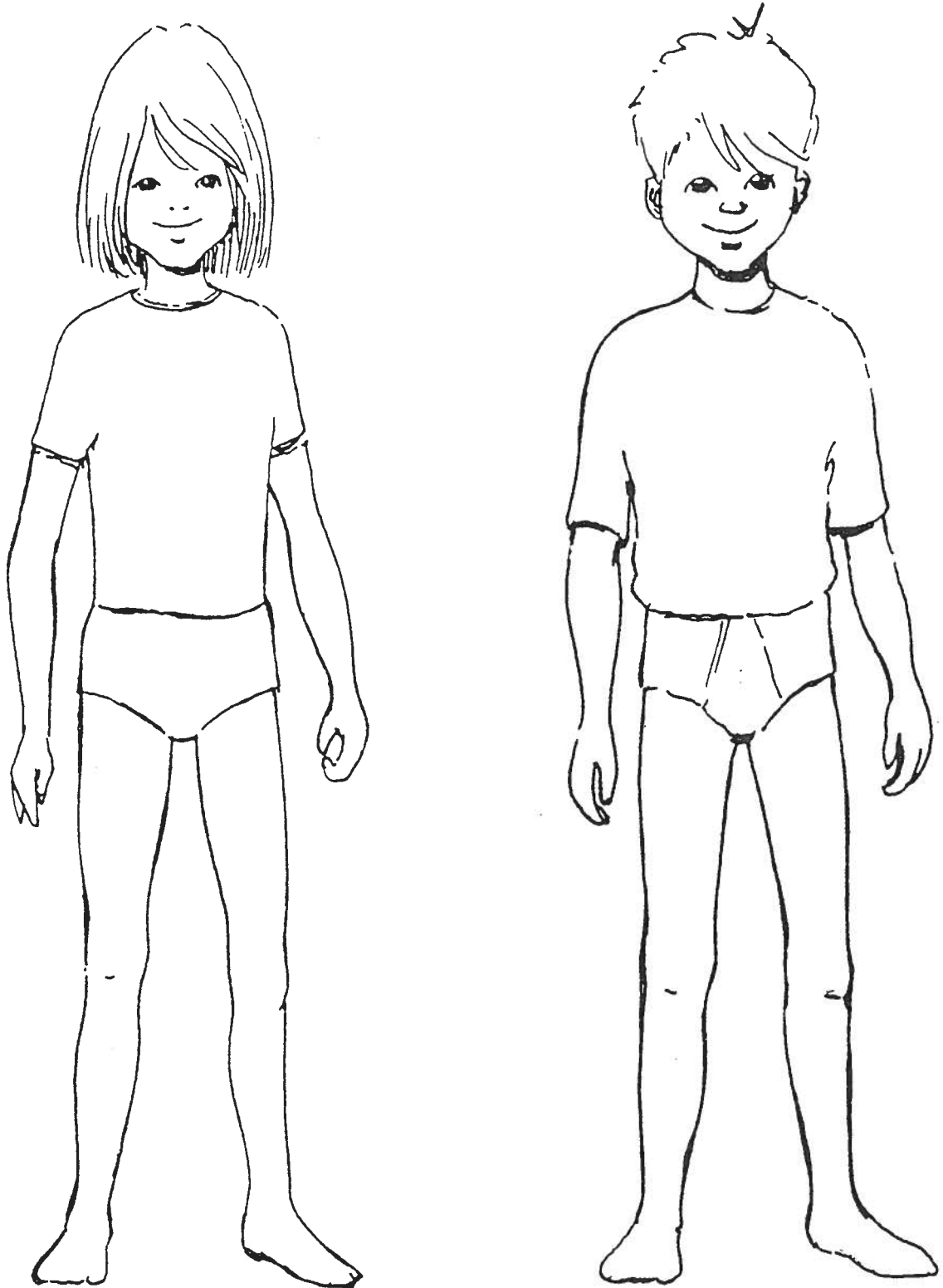

○ Atisalersortakkap atisaasa ilai

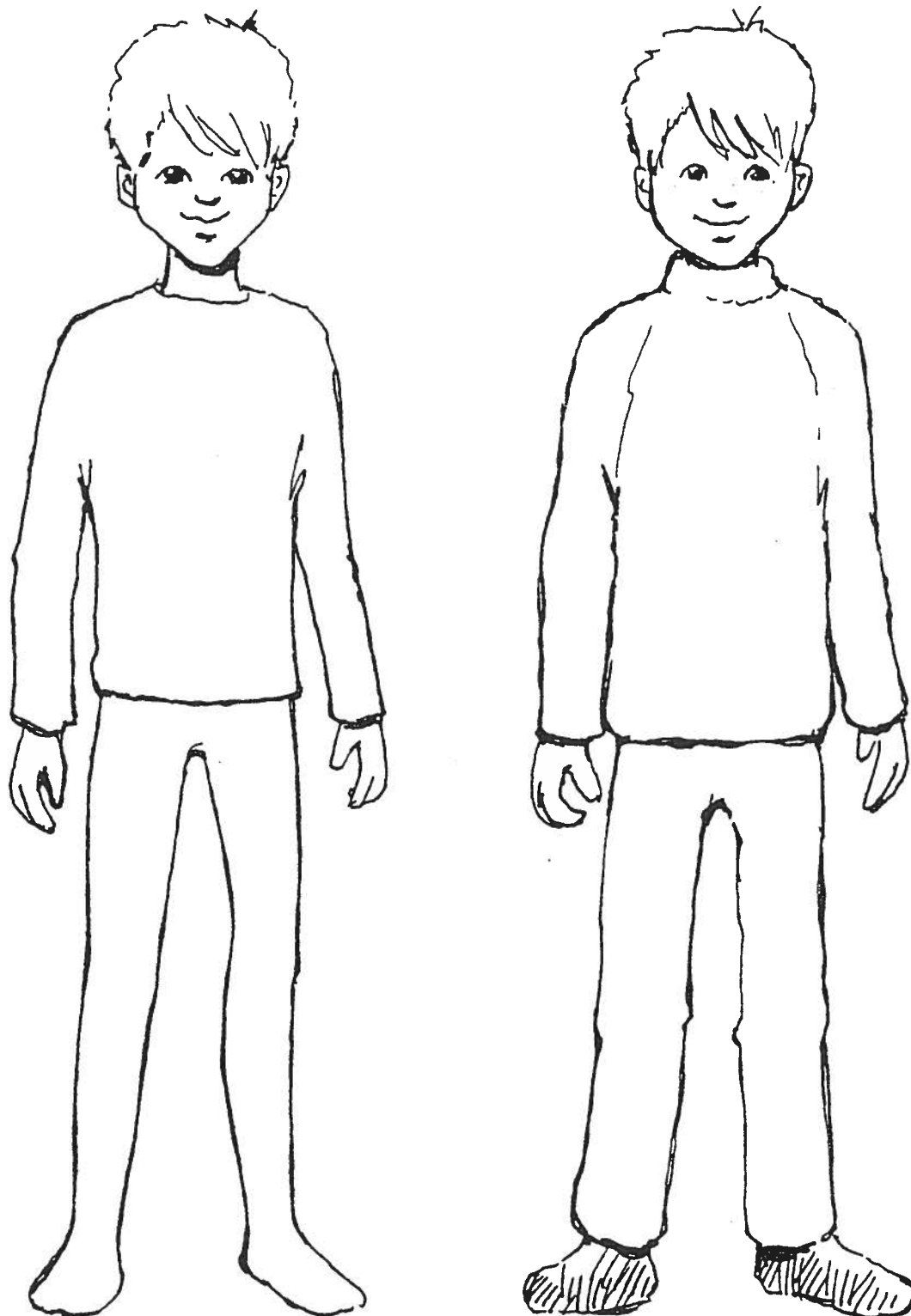
○ Ukiukkut atisat ①

Atisat ilorliit isugutammik milluaassapput.

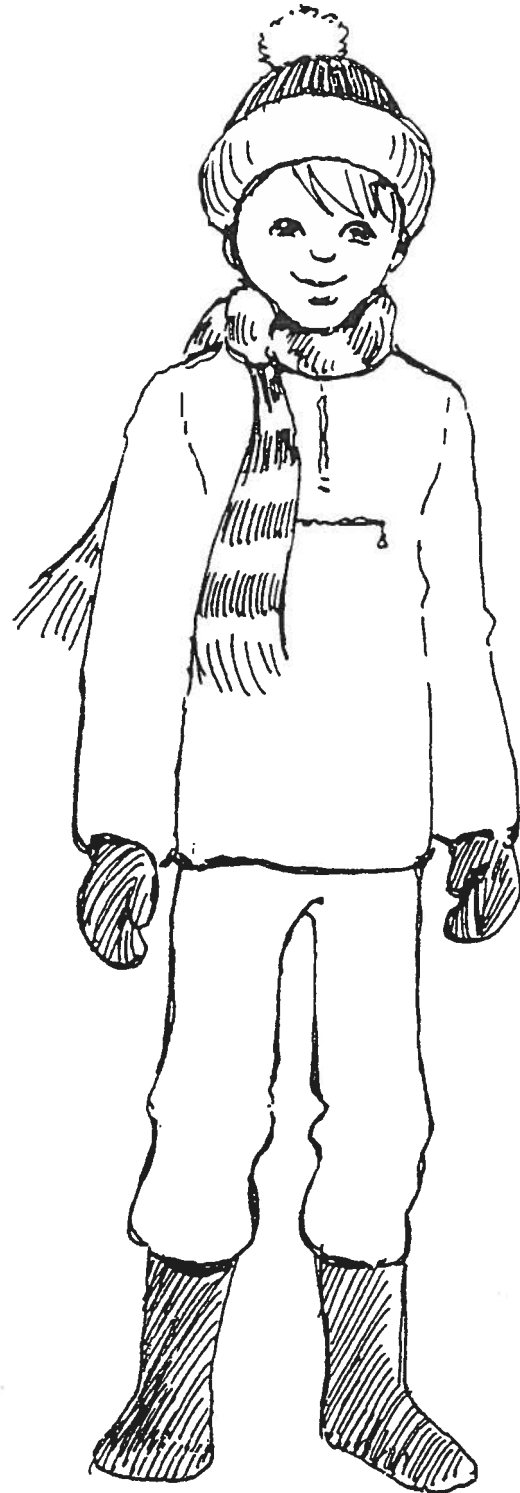
Ukiukkut atisat ②

Atisat qalliit (qiterliit) kiammik uninngatitsissapput.

Ukiukkut atisat ③

Atisat qaatiguut (qalliit) sialummut, apummut anorimullu illersuissapput.

Tullerriiaarneri eqqaamakkit

atisat ...

isugutammik
milluaasut

kialaartitsisut

sialummut,
anorimut aamma
apummut illersuutit

○ Sila qanna nuanneqimmat

1. Sila qanna nuanneqimmat
ila, ila aneernaqimmat.
Anisa, anisa,
aneersuarta.

Atisat sorliit atissavagut?

Uumasut ukiumi oqorsaataat

Nersutit
nunamiittut

Timmissat

Imarmiut

Sullernit

Uumasut ukiumi oqorsartarpat?

Sooq uumasut nunatsinniittut ukiumi qiianeq ajorpat?

Uumasut susarpat?

	Aasami	Ukiumi
Nanoq		
Terianniaq		
Ukaleq		
Narlu- mukaaq		
Aaveq		
Puisi		
Saarullik		
Ammassak		

Uumasut ukiumi oqorsartarpat?

Sooq uumasut nunatsinniittut ukiumi qiianeq ajorpat?

Uumasut susarpat?

	Aasami	Ukiumi
Aqisseq		
Uppik		
Appa		
Miteq		
Taateraaq		
Pakkaluaq		
Aasiak		

Atisat ukiorsiutit

Ilinniartitsisumut ilitsersuut

Tigulaarinniffik: KASKELOT ps Feb. 1/1998.

Qallunaatut suliarinnittua: Trine Jarløv, Pædagogisk Central, Helsingør

Kalaallisut suliareqqiisoq titartagartaliisorlu: Helena Jensen, Pilersuiffik. juuni 1998

Iluarsaassisoq: Biggi Nielsen, Pilersuiffik juuni 1999. Saqqaa: Peter Langendorff Hansen

Una atuartitsissutiliaq nal. ak. 12-15-it atorlugit ingerlanneqassaaq.

Suliassat atuagaaqqatut kopeerlugit atuartunut agguanneqassapput.

Ukiukkut atisat - suut atussavagut?

Suliarineranut tunngavik

Silarluttumi issittumilu atuartut anitsiartarput ilaatigut iluamik atisalersornatik.

Siunertaa

Atuartut malugalugu paasissavaat ...

- atisanik masattunik atorunik qiialissalutik.
- timeq isugutammik aniatitsiuarloq.
- atisat ilaat allanit oqornerusartut.
- atisat ilaat allanit isugutammik milluunerusartut.
- qanoq ittunik pitsaanerumik ukiuunerani atisalersortassanerlutik.
- uumasut ukiukkut qanoq issimut illersuuteqartut.

Atuartut ilisimariigaat

Atuartut nalunngereerpaat ukiumi atisagarnerusarlutik. Immaqali naluaat sooq taamaannersoq.

Atortussat

- Atuartut atuagaat (suliassat kopiikkat)
- Pappialat qaqqortut
- Aqerluusaq
- Qalipaaitit
- Qiuutit
- Silami kiassiut/issisiut
- Silap aamma inip kiassusaannut nalunaarsuiffissaq ilitsersuummi ilanngusaaq

Suleriaaseq

Klassi ataatsimut, suleqatigiisitsilluni imlt. ilaatigut atuartut kisimiitillugit suliassat atuagaaqqamiittut ingerlanneqassapput.

Ilitsersuut

Atuartut atuagaanni allatat imaanut paasisitsiniutaapput. Ersiutit, aappersarissat, oqaatsit takissusaat, nipit ataasiakkaat, taanerit amerlassusaat allallu pisariaqartitaq naapertorlugu ingerlanneqassapput. Naqinnerit toornernik allannillit qallerlugit allattoqassaaq. Aamma naqinnerit nalinginnaasut qallerlugit allatsitsisoqarsinnaavoq.

“Silami aamma inimi kiassuseq” qupp. 1.

Uani ilitsersuummi ilanngusaaq pisariaqartitat amerlassusaannik kopeerneqassaaq.

Silap inillu iluata kissarneri naapertorlugit ilinniartitsisoq kissarneriutinut aappaluttumik qalipaareertillugu atuartut atuakka-minni assiliissapput. Ullut tamaasa uuttortaasoqartassaaq. Atuartunut nalunalaarsinnaammat ikiorneqartassapput.

Uuttortaanerit naammassinerani immer-sukkat isiginnaarlugit meeqqat oqaloqatigineqarsinnaapput kiassiutip aamma issisiutip nikerarnera pillugu.

Quppernerit 2-6 atuarlugit, eqqartorlugit, erinarsorlugit, qalipallugit, allallugit suli-nerup ingerlanerani uteqattaarneqassapput.

Misileraanerit

“Masanngilagut” qupp. 7. Atuartumut ataatsimut kissarnersiutit marluk aqqatillu nuersakkat illugiit.

Ataasiakkaarlutik suliassaat: Aqqat ataaseq silami masalersinnaanngippat imermik masatsinneqassaaq.

“Atisat isugutammik milluaassapput” qupp. 8. Plastikkit nimerutissarlu atorlugit meeqqat ataasiakkaat imlt. suleqatigiinni ataasiakkaat misiliiteriarlugit malugisat ataatsimut eqqartorlugit allanneqassapput. Assak qiminniaannarneqassanngilaq.

“Titartaagit - kammalaatillu silami pinguartusi” qupp. 9. Qulequtaa atuarlugu atuartunut oqallisigitinneqassaaq: Nuannersumik pinnguaqatigiinneq suua, suut misigissutsit pigineqartarpat, il.il?

“Ukiumi atisat” qupp. 10. Qulequtaa atuarlugu atuartunut oqallisigitinneqassaaq: Atisat ullutsinni atorneqartut suuppat? Qangaanit allaaneruppat? Aasami ukiumilu atortakkavut assigiippat?

“Sorleq oqornerua?” qupp. 11. Puiaasaaqqat plastikkit pingasut kiisalu anno-raamerngit nylonnit, bomuldit aamma nuersakkat.

Eqimattakkaarluni suliassaavoq. Puiaasaaqqat angisuujusariaqanngillat. Imeq kissartoq nillujuitsumut kuillugu nassarneqarsinnaasoq 50°C sinnerlugu kissassuseqassanngilaq.

Oqorsaataa, “atisai” puussiaasanngorlugit suliarineqarsinnaapput - angeqatigiit, puiaasaaqqanut uuttuuttut.

“Sorleq miulluaanerua?” qupp. 11. Suleqatigiit tamarmik imikkut atugassaat: Alersit pingasut angeqqatigiit (ataaseq bomuld, ataaseq nylon ataaserlu nuersagaq), kande uuttuutilik niaquusarlu. Eqimattak-

kaarluni suliassaavoq. Imeq 2 dl kandemut kuineqassaaq. Alerseq ataaseq kandemut imilimmut ikineqassaaq masammik millut-silluartillugu. Alerseq amullugu kandimut qulangiullugu kusertinneqassaaq. Kuun-nera kuserniinnanngorpat niaquusamut ikineqassaaq. Kandemi imeq sinneruttoq nalunaaqutserneqassaaq. Uttortaaqqissaanissaa pisariaqanngilaq - alersip amoreer-neranit erngup kandemi killinga tuschimik titarneqarsinnaavoq. Tullianik pingajussaannillu kandi 2 dl-imik immerneqartassaaq. Naammaassinermi paasinarsissaaq alerseq sorleq imermik milluaanerusoq.

“Atisalersortagaq” qupp. 12-13. Qiortarlugit atuartunut pinnguaritinneqassapput. Atuartut nammineq pappialanut qerata-laartunut titartaallutik allanik atisaliorsinnaapput. Ikkuffissai eqqaamaannarlugit. Inuusat atisalersortakkat oqalutsillugit pinnguartoqarsinnaavoq immaqalu isiginnaartitsisoqarsinnaalluni.

“Ukiukkut atisat” qupp. 14-16. Quppernerit immikkut atuarlugit - nassuiaassutigalugit - oqaloqatigiissutigalugit - atisat isikkumikkut assigiinngissusaat ersersillugit - ussersorluni atisarlugit - qalipallugit. Ataatsimut isigalugit: tulleriinneri taakuiusariaqarpat? Sooq?

“Tulleriiaarneri eqqaamakkit” qupp. 17. Atuartut suleqatigiillutik siuliani sammisatik uteqillugit namminneq titartaassapput qalipaallutillu. Inuusat atisalersortakkat iluaqutiginiarsinnaavaat.

“Sila qanna nuanneqimmat” qupp. 18. Erinarsuut qanoq imaqarpa? Atisat suut atorneqassanersut eqqartorneqassapput.

“Ukiumi uumasut qiiasarpat?” qupp. 20. aamma 21-nut tunngatillugu “Taamatut uumasut issisiortarput” tullinnguuttoq atuarneqassaaq.

Taamatut uumasut issisiortarput

Qallunaatut suliarinnittua: Leif Schack-Nielsen

- Paasissutissamerngit atuartitsinermilu misilitassat

Uagut inuit sila nillertikkaangat oqortunik atisalertarputugut illunilu kiassakkani isersimasarluta. tassa uagut annaniarluta issimut illersuuterput.

Uumasutaaq issimut illersuuteqarput:

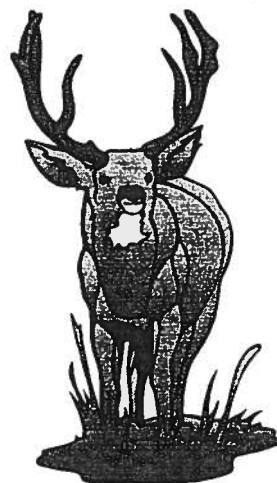
- 1) Uumasut ilaat, soorlu timmissat, sila issileraangat nerisassallu ikiligaangata kiannerusumut nerisassaqarnerusumullu nuuttarput.
- 2) Uumasut ilaat, soorlu teriannissat, tutut, ukallit torsunerusunik meqqunittarput immaqalu ilaanni ukiumi allaanernik nerisaqartarlutik.
- 3) Uumasorpassuit, pingaartumik sullernit, toqusarput, toqutinnaatilli aasaqqippat kinguaassatik isumannaareertarpat.
- 4) Uumasut ilaat, soorlu naraseq, qerina-veersaammik nammineq pilersitsisarpoq. Taamaattup isumagisarpaa sermi-aqqat cellimiittut allinnginnissaat cellinik aseruinnginniassammaata.

Tuttup, terianniap qimmilluunniit amia misissorsiuk. Ajornanngippat aasami ukiumilu ammit sanilliussassat misissorsigit.

Ameq qanoq ittuaa (meqqut qalliit - ilorliit)? Tamakku sumut aamma qanoq iluaqutaappat?

Aammattaaq timmissamik misissorsigiti. Meqqui aamma qiviui qanoq ittuppat? Sumut iluaqutaappat?

Atuarfiup uumasuutai kivernikut misissorsigit.

Uumasut imaaniittut imlt. immap killinganniittut kissassimaarnermut ajornartorsiuteqarsinnaapput. Meqqut amerluunniit naammakkunnaartarput. Orsorli iluaqutigilluartaapaat. Nammineerlusi orsup oqorsaataanera misilissiuq.

Orsumik oqorsaatiiorneq:

Immaq takorlooruminaassinnaavoq orsoq oqorsaasarmat, namminerli misilikkumaanni aqqatit plastikkitt orsumik immerlugit misileraasoqarsinnaavoq. Orsumik aqqatilerluni aamma taamaaginnarluni assaat imermut nillertumut misukkaanni erniinnaq assigiinngissusaat malugineqarsinnaavoq.

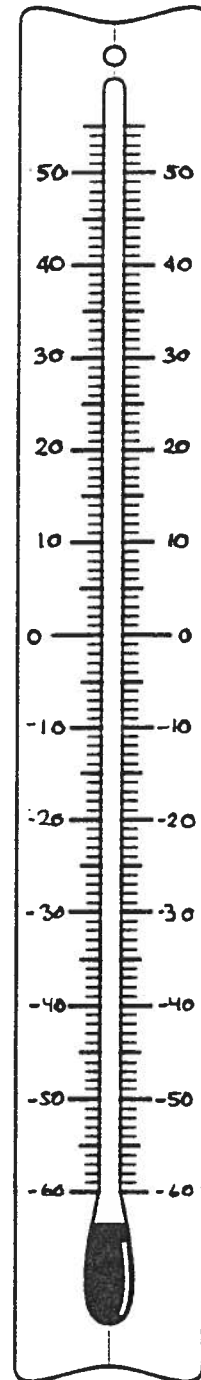
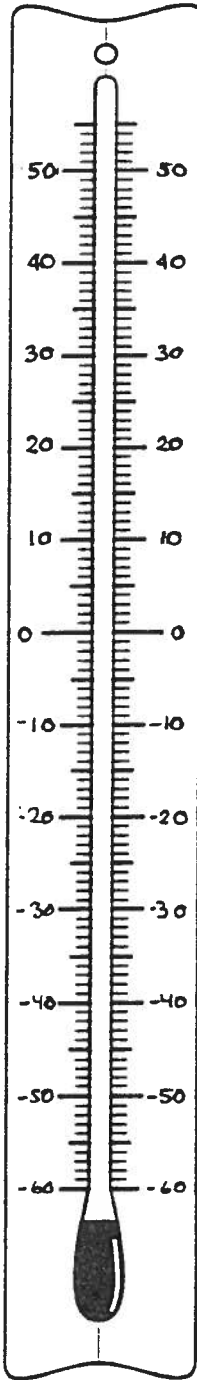
Aqqat plastikkinnik ninngusuunik marluninik suliarineqassaaq. Aappaa aapparminit minnerulaassaaq kapitariissinneqassallutilu. Orsumik imlt. vaselinemik aqqat aneq immeriarlugu aqqat minneq kapitaliunneqassaaq - orsoq 'oqorsaasiullugu'.

Mingunnalaarsinaagaluarpoq, kisianni eqqissilluni immerraanni imminut akilersinnaavoq. Orsoq centemeterinik marlussunnik issussuseqassaaq naqqittarluarneqasallunilu. Aqqat inualersorniarsareqinasiuk. Inuaqanngikkuni suliaq ajornannginnera-laarsuussaaq.

Atuakkat paasiniaaffigineqarsinnaasut:

- DC.nr. 58 Børnens store dyrebog
Pilersuiffimmi fællessamlingimi atorneqarsinnaasoq
- Kurt Jørgensen: Narlumukaanik
Pilersuiffimmit inniminn. 4055-01

○ Silami aamma inip iluani kissassuseq

Silami issippoq

Inimi kiappoq

Klassi	Qassinngorneq	Ulloq	Qaammat	Ukioq
	n-ngorneq	.	.	